

Odievačka z Bešeňova

Predmetom mesiaca máj je odievačka, iným názvom pôlka, odievací ručník, v regióne Nové Zámky odevák, maďarský názov gyerekhordozó, tacsakendő.

Je archaickou súčasťou ženského vrchného odevu, ktorá sa nosila voľne prehodená cez plecia, alebo ovinutá, či uviazaná chránila hornú časť tela pred zimou, vetrom i dažďom. V 20. storočí pretrvávala ako súčasť obradového odevu pri svadbe, krste a hlavne pri vádzke. Najdlhšie, až do polovice 20. storočia, sa používala na prenášanie detí - menších vpredu na hrudi a väčších i vzadu na chrbte.

Bol to výhodný spôsob nosenia detí, pri ktorom sa váha dieťaťa ovinutého a priviazaného k matke rozložila na jej ramená a trup, kým jej ruky ostali voľné, čo bolo cestou do chotára, v kostole a pri obchôdzkach po dedine veľmi dôležité.

Odievačka sa zhotovovala z jednej poly konopného, konopno-bavlneného alebo bavlneného plátna. Je to vlastne dlhá (250 – 300 cm), úzka plachta, ktorej šírku tvorí šírka utkaného plátna (60 – 70 cm). Oba konce sú po šírke zdobené – na každodenné použitie jednoduchými pásikmi a na sviatky bohatým preberaným vzorom červenej farby.

Sviatočné odievačky s honosnou tkanou výzdobou sa objednávali u tkáčov a označovali sa vyšitým menom alebo iniciálkami matky.